

MUSEUM HULST 'S-LANDSHUIS

Beheerssysteem

Museumnorm 2020

Versie Augustus 2023

INLEIDING

I MUSEUM HULST IN 'S-LANDSHUIS

Het museum vertelt het verhaal van Oost-Zeeuws-Vlaanderen met focus op Hulst. Met Oost-Zeeuws-Vlaanderen wordt tegenwoordig het deel van Zeeuws-Vlaanderen ten oosten van de Braakman bedoeld. Het omvat de gemeente Hulst en een groot deel van de gemeente Terneuzen.

De grote Europese bewegingen in de geschiedenis (politieke, cultureel, landschappelijk), die impact hadden op deze streek vormen het canvas voor de voorwerpen en verhalen van mensen van hier, de voorouders die het vanop de eerste rij allemaal mee maakten en er een rol in speelden. Hun verhalen zijn ontmoetingen over de tijd heen. Ze maken ons wijzer over wie we vandaag zijn en hoe we het hoofd kunnen bieden aan de uitdagingen van vandaag.

Door het museumgebouw is een parcours met een negental kamers waarin de verhalen worden verteld en uitgebeeld. Aansluitend is een publieke ruimte waar het heden getoond wordt. Wat zijn interessante plaatsen om te bezoeken in Oost Zeeuws-Vlaanderen. Via deze ruimte is de toegang naar de kamer voor tijdelijke exposities.

Een overzicht van de verschillende verhalen en thema's staat in het Collectiebeleid.

II VAN STEENSTRAAT 28 NAAR STEENSTRAAT 37

Sinds 1979 is het gebouw Steenstraat 28 in gebruik als museum. Een fraai monument uit de 14e eeuw met een interessante historie waarin de ontwikkeling van Hulst wordt afgespiegeld. Het probleem is dat het gebouw slecht toegankelijk is. Wie slecht ter been is kan alleen de begane grond bezoeken. De kelders en overige etages zijn alleen via een smalle wenteltrap bereikbaar.

Reden voor het bestuur om op zoek te gaan naar een verbetering van de situatie.

In 2008 werd al onderhandeld tussen het museumbestuur en de gemeente over aankoop van het pand Steenstraat 30. In die periode werd ook contact gezocht met de Monumentenstichting "Hendrick de Keyser". Deze stichting wees het verzoek af op grond van het feit dat onderhoud van een monumentaal pand ver buiten de randstad, waar het merendeel van haar monumenten lag, ondoenlijk was.

Later volgde het voorstel om in de tuin een aanbouw te plaatsen, het plan Bailleul uit 2012. Echter het plan voorzag niet in de gewenste verbeteringen qua toegankelijkheid en ruimte. Er werd van af gezien.

Een volgende poging werd ondernomen in 2017. Het museumbestuur verzocht de gemeente een onderzoek te doen naar de haalbaarheid van een eigentijds museum. Voorgesteld werd om dit door de SCEZ (nu Erfgoed Zeeland) te laten uitvoeren. Gedurende de periode eind 2017 en begin 2018 is het onderzoek uitgevoerd en in maart het rapport opgesteld en aan de gemeente aangeboden. In dit rapport wordt aanbevolen om het huidige pand, Steenstraat 28, te combineren met het naastgelegen pand, Steenstraat 30. Om zo voldoende ruimte te realiseren voor een eigentijds museum met ruime opgangen naar de verschillende verdiepingen. Het monumentale pand Steenstraat 28 wordt daarmee nauwelijks aangetast.

Op 27 april 2018, doet het bestuur van het museum een voorstel aan de gemeente om de adviezen van het SCEZ rapport op te volgen om zo tot een nieuw museum te komen. Het verzoek hield in:

- Aankoop van het pand Steenstraat 30 met tuin.
- Het instellen van een werkgroep die dit project gaat begeleiden
- Het aanstellen van een architect om het gebouw Steenstraat 30 te ontwerpen en te integreren met het huidige pand, Steenstraat 28

Ergens in november wordt duidelijk dat de gemeente niet ingaat op het voorstel van de SCEZ en het museumbestuur. In een vergadering met de gemeente op 9 januari 2019 is een en ander toegelicht en ons bericht dat de gemeente het 's-Landshuis, Steenstraat 37, beschikbaar stelt om het nieuwe museum in te vestigen.

Op 5 februari 2019 wordt een budgetraming opgesteld. Voor het totale project werd €1.495.000 begroot.. Daarin worden de bouwkundige aspecten van de verschillende ruimtes en functies afgewogen. In september 2019 wordt een selectie gedaan van de mogelijke kandidaten voor de museale inrichting. Gekozen wordt voor de firma Madoc uit Gent. Eind november 2019 doet deze firma een voorstel over de inrichting van het museum.

Na veel overleg en voorwerk door de verschillende partijen wordt in september 2021 begonnen met de verbouwing van het 's Landshuis. Op het moment van het schrijven van deze inleiding is het plan om in mei 2022 het nieuwe museum in gebruik te nemen.

1. Fair Practice Code en Governance Code Cultuur

Museum Hulst onderschrijft de Fair Practice Code en de Governance Code Cultuur, in het bijzonder het bestuursmodel, als kader voor eerlijke afspraken, een goed bestuur en transparante verantwoording. Aanbevelingen en richtlijnen zijn voor zover van toepassing opgenomen in de statuten, het management systeem, de beleidsplannen en het vrijwilligersbeleid. Zaken die openbaar zijn worden actief gepubliceerd op de website van de stichting. De museumexploitatie gebeurt op basis van het museumregister (erkenning) en de museumnorm (functionele invulling). De ethische uitgangspunten zijn de dienstbaarheid van het museum aan de samenleving en het professionalisme van de museummedewerkers.

2. Organisatie

Museum Hulst is een stichting; "Stichting Museum Hulst". Het heeft een beheersovereenkomst met de gemeente Hulst. Het museum is in deze opdrachtnemer van de gemeente Hulst.

"Artikel 3 Opdracht

- 1. Opdrachtgever verstrekt aan Opdrachtnemer de opdracht tot uitvoering van het facilitair beheer van het Museum Hulst (hierna te noemen: de "Opdracht"), welke Opdracht Opdrachtnemer aanvaardt.*
- 2. De door Opdrachtnemer in het kader van de Opdracht uit te voeren werkzaamheden zijn omschreven in bijlage 3 "Omschrijving opdracht", waarbij Opdrachtnemer zorgdraagt voor het beheer van het Museum Hulst, rekening houdend met de visie op het Museum Hulst, zoals weergegeven in bijlage 5.*
- 3. Opdrachtgever kan na overleg met Opdrachtnemer de Opdracht aanpassen c.q. aanvullen, bijvoorbeeld naar aanleiding van gewijzigd beleid (waarop de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is) van Opdrachtnemer. Bij een wijziging van de Opdracht wordt door Opdrachtgever beoordeeld of dit gevolgen heeft voor de Vergoeding zoals bedoeld in artikel 5.*
- 4. Opdrachtnemer voert de Opdracht uit op een wijze die van een professionele en proactieve beheerder mag worden verwacht en met inachtneming van de eisen, die voortvloeien uit de overeenkomst."*

De overeenkomst betreft met name het gebouw en het meubilair. De collectie valt niet onder deze overeenkomst.

Museum Hulst is een vrijwilligersorganisatie. Voor de continuïteit is een medewerker van de gemeente aangesteld voor 20 uur. Deze wordt aangestuurd door het museumbestuur.

Het museumbestuur kent een bestuur en een dagelijks bestuur (DB). Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, secretaris en penningmeester. In het bestuur zitten

naast de DB-leden alle functie die een rol spelen in de organisatie van het museum. Statutair zijn dit 5 tot 9 personen.

Het museum is bij de belastingdienst geregistreerd als culturele ANBI ((Algemeen Nut Beogende Instelling).

Referenties:

- *Organisatie*
- *Registratie Kamer van Koophandel*
- *Statuten*
- *Rooster van aftreden*
- *Beheersovereenkomst met de gemeente Hulst*

3. Beleidsplan

Museum Hulst heeft een beleidsplan. Elke vijf jaar wordt dit beleidsplan bijgewerkt. Het beleidsplan heeft de volgende hoofdstukken (onderwerpen).

- Geschiedenis van het museum
- Missie Museum Hulst
- Visie Museum Hulst
- Het beleidsplan
- Beleidsdoelen
- Overzicht actiepunten uit het beleidsplan

Referenties

- *Beleidsplan 2023 – 2026*
- *Begroting*

4. Financiële verantwoording

Museum Hulst stelt jaarlijks een financieel plan op en publiceert een jaarrekening. Een jaarrekening betreft het laatst afgesloten boekjaar (conform de termijnen zoals vastgelegd in de statuten)

en omvat ten minste:

1. balans per einde boekjaar met een activa (debet) en passiva (credit),
2. staat van baten en lasten,
3. vergelijkende cijfers van voorgaand boekjaar bij 1 en 2,
4. een toelichting op 1 en 2,
5. resultaatbestemming,
6. vaststelling jaarrekening conform statuten.

De balans geeft een overzicht van de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen van een organisatie op een bepaald moment. De winst- en verliesrekening, ook staat van baten en lasten, resultatenrekening of exploitatierekening genoemd, geeft een overzicht van de opbrengsten en kosten van de organisatie over een bepaalde periode.

Het museum krijgt als opdrachtnemer jaarlijks een vaste bijdrage van de gemeente Hulst. Voor tijdelijke exposities wordt beroep gedaan op verschillende sponsors.

Referenties

- *Jaarrekening met verantwoording*

5. Goed bestuur

Het museum licht toe hoe de Governance Code Cultuur (GCC) door het bestuur toegepast wordt. Deze toelichting staat in het jaarverslag en op de website van het museum. In geval van afwijking van de aanbevelingen van de GCC wordt in het jaarverslag en/of op de website een toelichting te worden gegeven op de reden(en) voor de afwijking en de duur van de afwijking.

Referenties

- *Jaarverslag*

6. Veiligheidszorg

Het museum beschikt over instructies en procedures m.b.t het handelen in geval van nood (BHV, waaronder een ontruimingsplan. Het museum hanteert een planning voor training en oefening en registreert (bijna) incidenten. Voorts zorgt het museum voor passende middelen en voorzieningen voor zowel BHV als CHV.

Referenties

- *Ontruimingsplan*
- *Plattegrond met veiligheidsmiddelen; brand, beveiliging.*
- *BHV training)*
- *Collectieplat*

7. Vrijwilligersbeleid

Museum Hulst werkt met vrijwilligers. Vrijwilligheid betekent betrokkenheid, structuur, verantwoordelijkheid en klantvriendelijkheid. En niet vrijblijvendheid. Het beleid is vastgelegd in een document waarin de volgende aspecten zijn opgenomen.

De Code Diversiteit & Inclusie een gedragscode om een inclusief klimaat te realiseren.

De medewerkers krijgen interne en externe opleidingen om vertrouwd te raken met de basisvaardigheden die verbonden zijn aan het gewenste takenpakket. Dit kan zijn: historiek van het museum, presentatietechnieken, onderhoud en conservering, rondleidingen geven, etc..

Om kandidaat vrijwilligers een beeld te kunnen geven wat verwacht wordt zijn er functieomschrijvingen opgesteld die het takenpakket omschrijven, de positie binnen de structuur aangeeft en welke vereisten op het gebied van opleiding en werkervaring er gesteld worden.

Nieuwe vrijwilligers worden ingewerkt door ervaren medewerkers zowel naar kennis en vaardigheden. Van de vrijwilligers wordt een grote betrokkenheid en klantvriendelijkheid verwacht.

Referenties

- *Vrijwilligersbeleid*

8. Collectieplan

Het collectieplan beschrijft in ieder geval de samenstelling en waardering van de materiële en immateriële collectie en het beleid ten aanzien van verwerven en afstoten, registratie, documentatie en digitalisering, onderzoek en behoud en beheer. Het collectieplan beschrijft tevens de samenstelling, positionering en waardering van de collectie, inclusief een beschrijving van de aard en omvang van de kerncollectie van het museum. De kerncollectie is dat deel van de collectie dat essentieel is om de museale doelen uit te dragen. In het collectieplan wordt beschreven hoe wordt omgegaan met eventuele bedreigingen op het terrein van de beschikbaarheid van de kerncollectie. Het collectieplan is meerjarig en wordt periodiek geactualiseerd.

Referenties

- *Collectieplan*

9. Verantwoord afstoten

Het afstoten van collectieonderdelen wordt beschouwd als een onderdeel van professioneel collectiebeheer. De Leidraad Afstoting Museale Objecten (LAMO) is een instrument voor zelfregulering en een praktisch verlengstuk van de afstotingsparagraaf in de Ethische Code voor Musea. Het geeft aan met welke aspecten een museum rekening dient te houden bij het opstellen en uitvoeren van een afstotingsbeleid. Het afstotingsbeleid is onderdeel van het collectieplan.

Referenties

- *Collectieplan*

10. Onderzoek herkomst objecten

Het museum doet voorafgaande aan de verwerving van een object zijn uiterste best om de herkomst van het object vast te stellen en verwert geen objecten waarbij sprake is van redenen tot twijfel over de herkomst. Het museum is op de hoogte van de herkomstgeschiedenis van de objecten in zijn collectie. Bij lacunes in de geschiedenis doet het museum zijn uiterste best deze te achterhalen en maakt de resultaten bekend. De Ethische Code voor Musea beschrijft het zorgvuldigheidsprincipe (due diligence) als de verplichting om alles in het werk te stellen om de feiten per geval vast te stellen, alvorens tot een bepaalde handelwijze wordt besloten.

Het gaat hierbij met name om de identificatie van de herkomst en de eigendomsgeschiedenis van een object dat voor aanschaf of gebruik wordt aangeboden, voordat dit als zodanig wordt aanvaard.

Referenties

- *Collectieplan*

11. Collectie registratie en informatieplan

Collectieregistratie: Een collectieregistratie volgens minimale standaard omvat een geautomatiseerde registratie van alle objecten met objectnummer, objectnaam, de verwervingsgegevens (verwervingsmethode, verwervingsdatum en persoon/organisatie van wie het object verworven is) en standplaats.

Informatieplan: Het informatieplan beschrijft de doelen van het museum ten aanzien van informatie over de collectie. Beschreven wordt welke informatie het museum m.b.t. de collectie verwerft en wil verwerven en hoe men deze informatie beheert en gebruikt, en welke verbeteringen men hierin wil aanbrengen. Hierbij wordt ook de nagestreefde kwaliteit en betrouwbaarheid van informatie benoemd en met welke procedures men dit waarborgt.

Onderwerpen die in ieder geval aan bod komen zijn (digitale) duurzaamheid van informatie en beschikbaarheid van informatie voor derden (denk hierbij o.a. ook aan randvoorwaarden vanuit de AVG en de Auteurswet).

Referenties

- *Collectieplan*
- *ATLANTIS*
- *ADLIB*
- *Atlantis*

12. Continuïteit in behoud

Het museum heeft een vastgestelde werkwijze ter bevordering van het behoud van de collectie. Deze werkwijze is gebaseerd op de risico's voor de collectie op het terrein van preventieve en actieve conservering. Denk bijvoorbeeld aan: materiaalbeheer, conditiecontroles, beheer klimaat- en licht omstandigheden en restauratie.

Referenties

- *Collectieplan*

13. Onderzoek

Onder onderzoek naar de collectie valt zowel onderzoek voor tentoonstellingen en het educatieve aanbod als onderzoek voor (wetenschappelijke) publicaties.

Referenties

- *Publicaties/planning*
- *Collectieplan*
- *Educatie*
- *Overzicht op website*

14. Inclusie & toegankelijkheid

De Code Diversiteit & Inclusie is een gedragscode om een inclusief klimaat te realiseren binnen uw museum. Door de code toe te passen en de programma's en museale presentaties aan te laten sluiten bij de inwoners van uw gemeente en regio, werkt u op een duurzame en integrale manier aan een inclusieve organisatiecultuur in uw museum. De code stelt essentiële basisstappen voor zoals inzichtelijk maken welke doelgroepen (met alle aspecten van identiteitsvorming zoals gender, beperking, seksuele oriëntatie, religie, economische status, opleidingsniveau en leeftijd) er nu worden aangetrokken en dit af te zetten tegen de gewenste doelgroepen.

Referenties

- Vrijwilligersbeleid

15. Openstelling

Het museum is open op vaste tijden en/of gedurende regelmatige periodes

Referenties

- *Openingsbeleid*

16. Presentatiebeleid

Het museum zorgt via presentaties voor overdracht van de betekenis(sen) van de collectie en houdt in de programmering rekening met de diversiteit van het publiek. Het museum denkt ook na over hoe de digitale dienstverlening een rol in de programmering kan spelen.

Het presenteren van de collectie reikt verder dan het tonen van stukken op een fysieke locatie. Websites, social media en apps bieden mogelijkheden om de collectie op aanvullende manieren te ontsluiten. In het presentatiebeleid dient dan ook de beoogde inzet van digitale middelen te worden toegelicht. Evenals een beschrijving van de gemaakte afwegingen m.b.t. de aansluiting tussen de programmering en de diversiteit van het publiek.

Referenties

- *Communicatiebeleid*

17. Educatiebeleid

Het museum zorgt voor actieve overdracht van betekenis(sen) van de collectie en van het onderwerp waar het museum zich mee bezighoudt: het museum heeft een educatiebeleid.

Musea hebben met hun collectie een unieke gelegenheid om bij te dragen aan de kennis en kunde van leerlingen in alle fases van het onderwijs. In het educatiebeleid beschrijft het museum in hoeverre het aansluit bij de taak als leerinstituut en hoe het bijdraagt aan de cognitieve, creatieve en sociale ontwikkeling van kinderen, zoals het analytisch denkvermogen, het creatieve uitdrukkingsvermogen en het vermogen om oplossingsgericht te werken.

[Educatie – LCM \(museumconsulenten.nl\)](http://museumconsulenten.nl)

Referenties

- *Educatiebeleid*